

ז"ל, לא הי"ד

מחול השנים התחיל מחדש. ובמחנה הרוקדים רבה השמחה.

במשך כמה שבועות חל אינטרמצו. אלי חביב בורגיבה הוציא את הרוח ממפרשיהם של מסיפיה-שיגאה שבמדינת ישראל. המל' חמה לא היתה במודה. הציבור הריח את ריח השלום.

אך הנה נתלה אלי כהן בדמשק — ומיפ' רשי השיגאה התנפחו מחדש.

המחנה המגוון של מחררהייה מלחמה, הפסיכופאטים הצמאים לדב, פקידו השיגרה האנטיויערי בית והפטריוטים המקצועיים — יצא שוב לשייט העליו.

כמעט ואפשר לשמוע את אנתה-ההקלה של כל כוחות-האתמול. הכל חזר לקדמותו. המסייתים מסייתים. השונאים שונאים. וזועקי ההמס וזועקים חמס.

כל-כך קשה לחיות באחירת-השלום, המח' ייבת מחשבה חדשה והסתגלות חדשה. וכל' כך קל לחיות באחירה הישנה, החמה והי מיכרת של המלחמה, על כל הרגליה הי נוחים. להעתיק מחדש את מאמרי-השיגאה, שכבר נכתב אלף פעמים. לנס' כחדש את הודעה-ההודעות, שפורסמה באלף נוסחות. התשפוכת העכורה של הגטו שוב כציפה את העתונים, וההיסטוריה המפורקת שוב בוקעת מרמקולי השלטון.

"אלי כהן הי"ד נרצח..." משפט זה הוא עלבון לאינסלינגציה של אזרחי ישראל.

הוא עלבון, קודם כל, לזכרו של אלי כהן עצמו.

★ ★ ★

אני מצדיע לאלי כהן — צעיר אמין שיצא לשליחות מסוכנת, שקיבל על עצמו את כל הסיכון, וששילם את המחיר. כל עוד שוררת איבה בין עמים ומדינות, יהיה צורך בעבודת-מדי דייעוץ. ואישי-המודיעין, העושה את מלאכתו בסתר, רחוק מעמו, ראוי לכבוד ולהערכה יותר מן החייל הקרבי, המחרף את נפשו כשהוא מוקף בחבריו.

לא חשוב איך גויס האיש למודיעין, אפילו הופעל עליו לחץ (דבר הפסול, בי עיני, מעיקרו) הריהו בחוקת מתנדב. כי אי-אפשר להכריח אדם לצאת לארץ-אוייב בניגוד לרצונו. פחזן ומגילב עדיף לגאע ברעב או להתגולל בבית-הסוהר.

לא חשוב גם איך נתפס האיש. אם נעשו מצד מישוהו שגיאות שהיו בעוכרי כהן, נניח לאחראים להסיק את המסקנות בעצמם. שים שגיאה לא תשכיח את העובדה כי אלי כהן ביצע עבודה מזהירה, וכי בהצלחה זו כש חלק לכל מי שעזר לו בתיכנון, בהכנה ובהרכה.

אלי כהן בחר בעין פקוחה כי מלאכתו הקשה של המרגל. הוא ידע לאיזו ארץ הוא הולך, מה דרכי השיפוט והענישה שלה.

הוא לא היה יהודי עלוב מן הגטו, שי נשחט בפוגרום על-ידי הקוזאקים, ושאלוהים נדרש לנקום את דמו. הוא היה צעיר ישראלי גאה, שי מילא תפקיד ממלכתי, והקריב את חייו.

לכן, נניחנא להיסטוריה של הגטו. אין לה מקום בפרשה המפוארת של אלי כהן.

★ ★ ★

מה היתה העילה למחול-השדים סביב גופתי של אלי כהן? על מה מתבסס מסע-ההסתה המחודש?

„משרד החוץ מביע הודעות וסלידה מהעובדה שאזרח ישראלי הוצא להורג בי טוריה, אחרי תהליך משפטי מעוות, ללא כל אפשרות של הגנה משפטית, בניגוד לי כללי צדק אלמנטריים, ולמרות פניות של עשרות אישים וארגונים מארצות נאורות לשלטונות טוריה לנהוג לפי כללי-משפט מקובלים ובמדי-הרחמים.

„מבלי להיכנס לפרטי ההאשמות המעוררות פלות שלא הוכחו, הרי עובדה היא שבשום ארץ נאורה אין מוציאים להורג אזרח זר בעיתות שלום באשמת ריגול.“

אין בהודעה זאת אף פסוק אחד העומד במבחן ההגיון.

★ ★ ★

רבה ונבחן מה אין בהודעה הזאת. קורא סתמי בחו"ל יקבל את

את הישראלים בלבד). למרבה הצער והי תועבה, נשמעות תלונות גם על מדינות רבות אחרות, בהן „תרבותיות“ מאד, על כי נוהגות הן לענות אסירים בטחוניים בעת חקירתם. תלונות כאלה הושמעו אפילו נגד מדינת ישראל.

אך אין כל בטחון כי כהן אמנם עונה. מרגל שנחפס בשעת מעשה — מודה לעי' תים קרובות מרצונו הטוב. כי בניגוד לי פושע, אין הוא מתבייש במעשיו. הוא מתגאה בהם. אחרי שנחפס אין הוא רואה טעם בהכחשה.

לכן, מה המעב להעמיד פנים כאילו אלי כהן הורשע שלא בי צדק?

מה הפיטפוטים על „האשמות מעורפלות“ — כשכל פרטי מעשיו ברורים לגמרי?

מזן הכלל, אלא תאם את הכלל בסוריה. הוא רק אחד מרבים. יתר על כן, אין ספק שאילו הועמד בפני בית-משפט אזרחי ואילו נוהל המשפט לפי כל כללי השיפוט המקובל, היה נמצא אשם באותה צורה, ונידון לאותו עונש.

אך זכאים וחייבים אנו למחות נגד מוסד זה ששמו „משפט צבאי“.

כי כל משפט צבאי — הוא קר' מדיה. עיקרו של משפט אמיתי הוא איתלותו של השופט. שופט צבאי הוא בורג במכונה הצבאית, והוא מקבל פקודות מן הממונים עליו. רק פתי יאמין כי שופט צבאי אינו שואל את מפקדיו לגבי החיוב-כדין והעונש. לכן מותר להביע סלידה מן המוסד ששמו משפט צבאי. אך כשעושה זאת ממשלת

גופתו של אלי כהן (בגלבייה לבנה) תלויה בכיכר המרכזית בדמשק

ישראל, הרי זאת צביעות מגוחכת. **כי בישראל קיים משפט צבאי.** הוא מופעל דרך קבע נגד האוכלוסיה הערבית בישראל. הוא מופעל גם נגד הי עיברים הלוחמים לשלום ולשויון בישראל. הוא הופעל נגד אזרחי דייחיים.

ואל יביאו ויטענו: המשפט הצבאי הישי ראלי שונה. הוא פועל בפומבי. הוא שופט לפי כללים מקובלים.

היו בישראל משפטים, על רקע „בטחוני“, בהם הוצא מאולם המשפט גם הקהל, גם הי נאשמים וגם סניגוריהם, וההלכיים התנהלו שלא בפניהם.

אך גם המשפט הצבאי הטוב ביותר הוא עיוות הדין. מי שי מקיים אותו בארצו, אל יתמרמר

(המסד בעמוד 6)

אפשר לטעון שני דברים, הכלולים בהר דעת משרד-החוץ: שהמשפט לא התנהל לפי הכללים המקובלים.

● שלא היו צריכים להוציאו להורג. על כך אפשר להוסיף את הטענה הי שלישית:

● שלא היו צריכים להוציאו להורג בפומבי.

הבה ונבחן טענות אלה.

★ ★ ★

לדי כהן נשפט על-ידי בית-משפט צבאי, שאינו כפוף להליכים של שיפוט אזרחי רגיל.

אמנם, בפני אותו בית-משפט הועמדו גם קצינים ומדינאים סוריים, שהואשמו בקשי רת קשר נגד המישטר הקיים.

משפטו של כהן לא היה יוצא

הרושם כאילו אומרת ההודעה כי אלי כהן חף מפשע. זהו רושם שנשתל בצורה פיך חית ביותר בין שורות ההודעה. אך ההודעה עצמה נמנעת מלומר זאת בפירוט. וכצדק.

עונוי ישראל הודיעו כי דנים בהענקת ציון-לשבח לאלי כהן. איש אינו טוען כי לא עשה את המעשים בהם הואשם.

להיפך: מאחר שאלי כהן ביצע עבודה מזהירה, יהיה זה עלבון לזכרו להכתישה, אחרי ששילם את המחיר.

במילים אחרות: אלי כהן עשה את הי מעשים בהם הואשם. הא מסר על כך הודאה מפורטת, והוא הורשע — בין השאר — על פי הודאתו.

יתכן שהודאה זו נסחטה ממנו בעינויים. ידוע כי הסורים מענים את אסיריהם (ולא